

Rada Gminy Brenna

**Zawiadomienie
o wszczęciu postępowania**

Zawiadamia się, że zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XV/134/25 Rady Gminy Brenna z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dla dyrektora i wicedyrektora szkoły podstawowej, zespołu szkolno-przedszkolnego lub publicznego przedszkola, dla których organem prowadzącym jest gmina Brenna, w części określonej w § 2 zd. 2 uchwały, jako sprzecznej z art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.), dalej jako „ustawa”, w zw. z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 25 czerwca 2025 r. Rada Gminy Brenna przyjęła uchwałę Nr XV/134/25 w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dla dyrektora i wicedyrektora szkoły podstawowej, zespołu szkolno-przedszkolnego lub publicznego przedszkola, dla których organem prowadzącym jest gmina Brenna, dalej jako „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 42 ust. 7 pkt 2 i art. 91d pkt 1 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 1 lipca 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała w części jest niezgodna z prawem i powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego w tej części z przyczyn opisanych poniżej.

Zgodnie z art. 42 ust. 6 ustawy:

Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

Z kolei, zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy:

7. Organ prowadzący szkołę lub placówkę określa: (...)

2) zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3; (...)

Natomiast z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP wynika, że:

1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały należy wskazać, że w ocenie organu nadzoru, jej § 2 zd. 2 istotnie narusza art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy w zw. z art. 32 Konstytucji RP. Rada Gminy Brenna w § 1 i 2 uchwały wskazała, co następuje:

§ 1. Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły podstawowej, publicznego przedszkola lub zespołu szkolnoprzedшкоlnego, dla których organem prowadzącym jest gmina Brenna, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, określonych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela do poziomu podanego poniżej:

Dyrektor szkoły podstawowej lub zespołu szkolno-przedшкоlnego liczącego:	Ilość godzin
do 13 oddziałów	5
od 14 do 22 oddziałów	4
od 23 do 25 oddziałów	3
od 26 oddziałów	2
Wicedyrektor szkoły podstawowej lub zespołu szkolno-przedшкоlnego:	
do 13 oddziałów	10
od 14 do 22 oddziałów	8
od 23 do 25 oddziałów	7
od 26 oddziałów	6
Dyrektor publicznego przedszkola liczącego:	
do 5 oddziałów	5

§ 2. Zasady określone § 1 niniejszej uchwały odnoszą się również do nauczyciela, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze. Jeżeli powierzenie zastępstwa nie nastąpiło od pierwszego dnia danego miesiąca, to obniżka ta obowiązuje tych nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powierzono zastępstwo.

W ocenie organu nadzoru regulacja § 2 zd. 2 uchwały stanowiąca, że *Jeżeli powierzenie zastępstwa nie nastąpiło od pierwszego dnia danego miesiąca, to obniżka ta obowiązuje tych nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powierzono zastępstwo* - narusza wynikającą z art. 32 Konstytucji RP zasadę równego traktowania. Powołana wyżej zasada równości w prawie polega na tym, iż wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się daną cechą istotną mają być traktowane równo, tj. bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących, co oznacza także sprawiedliwie (zob. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 kwietnia 1993 r. K. 7/92 OTK 1993 poz. 7 str. 81 i 82). W analizowanym przypadku nie budzi wątpliwości, że *ratio legis* działań lokalnego uchwałodawcy, stanowiącego w oparciu o przepis art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy, powinno być ustalenie jednolitych zasad udzielania i rozmiaru obniżek dla wszystkich podmiotów objętych dyspozycją przepisu art. 42 ust. 6 ustawy, w tym przypadku na równych zasadach: dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły podstawowej, publicznego przedszkola lub zespołu szkolnoprzedшкоlnego, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze. Na gruncie przepisu art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy, brak jest podstaw prawnych do różnicowania sytuacji prawnej nauczycieli, którzy obowiązki kierownicze pełnią w zastępstwie, w tym do obniżenia im tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powierzono zastępstwo w przypadku, gdy powierzenie zastępstwa nie nastąpiło od pierwszego dnia danego miesiąca. Obniżki tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć na zasadach i w rozmiarze ustalonym przez Radę, przysługiwać powinno na równi, wszystkim podmiotom wymienionym przez ustawodawcę w art. 42 ust. 6 ustawy.

Konkludując, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Brenna w wyżej wymienionym zakresie istotnie naruszyła przepis art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy w zw. z art. 32 Konstytucji RP.

Organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez wyeliminowanie jedynie wyżej wymienionej części uchwały.

Za "istotne" naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Mając powyższe na uwadze, wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XV/134/25 Rady Gminy Brenna z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dla dyrektora i wicedyrektora szkoły podstawowej, zespołu szkolno-przedszkolnego lub publicznego przedszkola, dla których organem prowadzącym jest gmina Brenna - w wyżej wymienionej części, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stronie przysługuje prawo złożenia wyjaśnień w sprawie.

Termin na wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego upływa z dniem **31 lipca 2025 r.**

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz

Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora

Wydziału Nadzoru Prawnego